

2025/709

9.4.2025.

PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE (EU) 2025/709

od 28. ožujka 2025.

o osnivanju Europske istraživačke infrastrukture za znanost o baštini (E-RIHS ERIC)

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2025) 1838)

(Vjerodostojni su samo tekstovi na engleskom, francuskom, grčkom, mađarskom, malteškom, nizozemskom, poljskom, rumunjskom, slovenskom, španjolskom i talijanskom jeziku)

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 723/2009 od 25. lipnja 2009. o pravnom okviru Zajednice za Konzorcij europskih istraživačkih infrastrukture (ERIC) ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 6. stavak 1. točku (a),

budući da:

- (1) Cipar, Francuska, Mađarska, Italija, Malta, Nizozemska, Poljska, Rumunjska, Slovenija, Španjolska i Ujedinjena Kraljevina podnijele su Komisiji zahtjev u skladu s člankom 5. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 723/2009 za osnivanje E-RIHS ERIC-a („zahtjev”).
- (2) Podnositelji zahtjeva složili su se da će Italija biti država članica domaćin E-RIHS ERIC-a.
- (3) Uredba (EZ) br. 723/2009 uključena je u Sporazum o Europskom gospodarskom prostoru (EGP) Odlukom Zajedničkog odbora EGP-a br. 72/2015 ⁽²⁾.
- (4) Komisija je u skladu s člankom 5. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 723/2009 ocijenila taj zahtjev i zaključila da ispunjava uvjete utvrđene u toj uredbi. Tijekom ocjenjivanja Komisija je prikupila stajališta neovisnih stručnjaka u području znanosti o baštini i kulturne baštine.
- (5) Mjere predviđene u ovoj Odluci u skladu su s mišljenjem odbora osnovanog člankom 20. Uredbe (EZ) br. 723/2009,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

1. Osniva se Konzorcij europskih istraživačkih infrastrukture za znanost o baštini (E-RIHS ERIC).
2. Temeljni elementi Statuta E-RIHS ERIC-a iz članka 6. stavka 3. Uredbe (EZ) br. 723/2009 navedeni su u Prilogu.

⁽¹⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 723/2009 (SL L 206, 8.8.2009., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/723/oj>) kako je izmijenjena Uredbom Vijeća (EU) br. 1261/2013 (SL L 326, 6.12.2013., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1261/oj>).

⁽²⁾ Odluka Zajedničkog odbora EGP-a br. 72/2015 od 20. ožujka 2015. o izmjeni Protokola 31. uz Sporazum o EGP-u, o suradnji u posebnim područjima izvan četiriju sloboda [2016/755] (SL L 129, 19.5.2016., str. 85., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2016/755/oj>).

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Republici Cipru, Francuskoj Republici, Mađarskoj, Talijanskoj Republici, Republici Malti, Kraljevini Nizozemskoj, Republici Poljskoj, Rumunjskoj, Republici Sloveniji, Kraljevini Španjolskoj i Ujedinjenoj Kraljevini Velike Britanije i Sjeverne Irske.

Sastavljeno u Bruxellesu 28. ožujka 2025.

Za Komisiju
Ekaterina ZAHARIEVA
Članica Komisije

PRILOG

TEMELJNI ELEMENTI STATUTA E-RIHS ERIC-a

1. Ime i sjedište

(članak 1. Statuta E-RIHS ERIC-a)

1. Europska istraživačka infrastruktura za znanost o baštini osniva se kao Konzorcij europskih istraživačkih infrastruktura (ERIC) na temelju Uredbe Vijeća (EZ) br. 723/2009 i dalje se u tekstu naziva „E-RIHS ERIC”.
2. E-RIHS ERIC je raspodijeljena istraživačka infrastruktura koja se sastoji od nacionalnih čvorišta E-RIHS-a.
3. Zakonsko sjedište E-RIHS ERIC-a nalazi se u Firenci (Italija).

2. Zadaće i aktivnosti

(članak 2. Statuta E-RIHS ERIC-a)

1. Glavna je zadaća E-RIHS ERIC-a uspostaviti istraživačku infrastrukturu i njome upravljati te koordinirati njezin strateški i financijski razvoj.
2. Radi ispunjavanja svoje glavne zadaće i u skladu s odredbama ovog Statuta E-RIHS ERIC koordinira ili poduzima sljedeće aktivnosti:
 - (a) omogućuje rad i koordinaciju zajednice nacionalnih čvorišta, uključujući uspostavu i praćenje postupaka upravljanja kvalitetom za nacionalna čvorišta i partnerske objekte;
 - (b) osigurava središnje integrirane pristupne točke za partnerske objekte i njihove resurse koji se temelje na znanstvenoj izvrsnosti, uključujući kontinuirani razvoj i otvoren pristup materijalnim i digitalnim znanstvenim resursima;
 - (c) doprinosi boljem znanstvenom razumijevanju baštine, a time i njezinu očuvanju;
 - (d) promiče znanost o baštini, a posebno njezin interdisciplinarni pristup istraživačkim pitanjima koja se odnose na povijest, tumačenje, utvrđivanje stanja, uvažavanje i očuvanje baštine;
 - (e) promiče kulturu interdisciplinarne i transnacionalne suradnje podupiranjem istraživača u razvoju sveobuhvatnog, naprednog znanstvenog i tehnološkog stručnog znanja, uključujući osposobljavanje;
 - (f) potiče inovacije na znanstvenoj i istraživačkoj razini te na razini usluga i upravljanja u okviru znanosti o baštini i utvrđuje primjere najbolje prakse radi promicanja tehnološke interoperabilnosti i konvergencije metoda.
3. Osim toga, E-RIHS ERIC može provoditi sljedeće aktivnosti:
 - (a) olakšavati mobilnost istraživača i drugih korisnika;
 - (b) određivati europske projekte od interesa za znanost o baštini i povezane mogućnosti financiranja te usmjeravati zainteresirane partnere pri podnošenju zahtjeva;
 - (c) uspostavljati međunarodna partnerstva s drugim europskim i neeuropskim organizacijama iz područja znanosti o baštini i povezanih područja;
 - (d) obavljati sve druge aktivnosti potrebne za ostvarivanje njegovih ciljeva.
4. E-RIHS ERIC sve svoje aktivnosti obavlja na etički primjeren i transparentan način te izbjegava potencijalne organizacijske ili osobne sukobe interesa.

5. E-RIHS ERIC svoje zadaće obavlja na negospodarskoj osnovi. Ne dovodeći u pitanje pravila o državnim potporama, E-RIHS ERIC može obavljati ograničene gospodarske aktivnosti pod uvjetom da su usko povezane s njegovim glavnim zadaćama i da ne ugrožavaju njihovo ispunjenje. Prihod od tih gospodarskih aktivnosti E-RIHS ERIC upotrebljava kako bi bolje obavljao svoje aktivnosti.

3. Trajanje

(članak 3. Statuta E-RIHS ERIC-a)

E-RIHS ERIC osniva se na neodređeno vrijeme.

4. Likvidacija

(članak 4. Statuta E-RIHS ERIC-a)

1. O likvidaciji E-RIHS ERIC-a odlučuje te je pokreće Glavna skupština u skladu s člankom 18. stavkom 6. ovog Statuta.
2. Bez nepotrebnog odlaganja, a u svakom slučaju u roku od deset dana nakon donošenja odluke o likvidaciji E-RIHS ERIC-a, E-RIHS ERIC obavješćuje Europsku komisiju o toj odluci.
3. Nakon zaključenja postupka likvidacije E-RIHS ERIC o tome izvješćuje Komisiju bez nepotrebnog odlaganja, a u svakom slučaju u roku od deset dana.
4. E-RIHS ERIC prestaje postojati na dan kad Europska komisija objavi odgovarajuću obavijest u *Službenom listu Europske unije*.

5. Odgovornost i osiguranje

(članak 5. Statuta E-RIHS ERIC-a)

1. E-RIHS ERIC odgovara za svoje dugove.
2. Članovi nisu solidarno odgovorni za dugove E-RIHS ERIC-a. Članovi snose financijsku odgovornost za dugove E-RIHS ERIC-a samo u visini svojih godišnjih doprinosa, kako je navedeno u Prilogu II.
3. E-RIHS ERIC poduzima odgovarajuće mjere osiguranja za pokriće rizika specifičnih za njegov rad.

6. Politika pristupa

(članak 6. Statuta E-RIHS ERIC-a)

1. E-RIHS ERIC osigurava djelotvoran pristup stručnom znanju i kompetencijama zajednice znanstvenika iz područja baštine koji dolaze iz partnerskih objekata te integriranom sustavu platformi koji uključuje arhivske zbirke uzoraka i fizičkih podataka, internetske digitalne alate i digitalne istraživačke resurse, velike i srednje fiksne objekte te mobilne instrumente za neinvazivno mjerenje i istraživanje kulturne baštine, uključujući, ali ne ograničavajući se na, predmete i lokacije.
2. Pristup se odobrava korisnicima koji provode istraživanja u okviru znanosti o baštini, i to na temelju znanstvene izvrsnosti. U posebnim slučajevima pristup se može omogućiti i korisnicima koji provode istraživanje u okviru znanosti o baštini koje podliježe zahtjevima povjerljivosti, kako je detaljno opisano u dokumentu o politici pristupa E-RIHS ERIC-a.
3. Politika pristupa E-RIHS ERIC-u predmet je posebnog regulatornog dokumenta, u kojem se uzimaju u obzir načela Europske povelje o pristupu istraživačkoj infrastrukturi i podložno odobrenju Glavne skupštine.

7. Politika znanstvenog vrednovanja

(članak 7. Statuta E-RIHS ERIC-a)

1. Znanstveni i etički savjetodavni odbor svake godine ocjenjuje znanstvene, tehničke i opće aktivnosti E-RIHS ERIC-a te one provedene u okviru oznake E-RIHS ERIC-a. Na temelju ocjenjivanja izrađuje se izvješće, koje se prosljeđuje Glavnoj skupštini.
2. Odbor nacionalnih čvorišta pomaže Znanstvenom i etičkom savjetodavnom odboru u provođenju znanstvenog ocjenjivanja tako što pruža sve potrebne informacije o znanstvenim aktivnostima nacionalnih čvorišta, uzimajući u obzir potrebe E-RIHS ERIC-a za pristupom, standarde kvalitete usluge i postupke ocjenjivanja koje je uspostavio E-RIHS ERIC.
3. Standardi kvalitete usluge E-RIHS ERIC-a i postupci ocjenjivanja predmet su posebnog regulatornog dokumenta koji odobrava Glavna skupština.

8. Politika širenja podataka

(članak 8. Statuta E-RIHS ERIC-a)

1. E-RIHS ERIC zahtijeva od svojih korisnika da osiguraju otvoren pristup rezultatima istraživanja i publikacijama te ih potiče da svoje podatke u razumnom roku stave na raspolaganje u repozitoriju E-RIHS-a i drugim repozitorijima ako su u skladu s načelima vidljivosti, pristupačnosti, interoperabilnosti i mogućnosti ponovne uporabe.
2. E-RIHS ERIC koristi najdalekosežnije kanale za komunikaciju s ciljanim skupinama, uključujući internetske stranice, biltene, društvene medije i druge digitalne profesionalne mreže, sudjelovanje na konferencijama i izložbama, članke, izvješća i priloge u tiskanim, emitiranim i internetskim medijima.
3. E-RIHS-ERIC svoje korisnike obvezuje da potvrde korištenje E-RIHS-ERIC-a.

9. Politika zaštite prava intelektualnog vlasništva

(članak 9. Statuta E-RIHS ERIC-a)

1. Intelektualno vlasništvo je vlasništvo kako je definirano u članku 2. Konvencije o osnivanju svjetske organizacije za intelektualno vlasništvo, potpisane u Stockholmu 14. srpnja 1967.
2. Podaci proizvedeni ili dobiveni pod oznakom E-RIHS ERIC-a, te s njima povezana prava intelektualnog vlasništva, pripadaju subjektu ili osobi koja ih je stvorila.
3. Vlasnik podataka odobrava E-RIHS ERIC-u i znanstvenoj zajednici upotrebu podataka dobivenih istraživanjem provedenim pod oznakom E-RIHS ERIC-a, u skladu s uvjetima koje je utvrdila Glavna skupština u politici upravljanja podacima E-RIHS-a.

10. Politika zapošljavanja

(članak 10. Statuta E-RIHS ERIC-a)

1. E-RIHS ERIC poslodavac je koji pruža jednake mogućnosti. Uvjeti za pristup zapošljavanju transparentni su i nediskriminirajući. Imenovanja se provode na temelju natječajnog postupka odabira.
2. E-RIHS ERIC jamči da njegovo osoblje nije pristrano zbog financijskih, ugovornih, organizacijskih ili drugih interesa povezanih s njihovim radom te da zbog obavljanja svojeg posla ne stječe nikakvu nepoštenu konkurentsku prednost u odnosu na druge strane.
3. Na ugovore o radu primjenjuju se propisi zemlje u kojoj je osoblje zaposleno.

4. E-RIHS ERIC oglašava svoja slobodna radna mjesta na međunarodnoj razini.
5. Glavni direktor utvrđuje propise i pravila o svim aspektima zapošljavanja u centralnom čvorištu koji jamče dobrobit osoblja, usklađenost s lokalnim pravom i zadovoljavanje potreba organizacije. Ta pravila i propise donosi Glavna skupština.

11. Politika javne nabave

(članak 11. Statuta E-RIHS ERIC-a)

1. U okviru politike javne nabave E-RIHS ERIC-a poštuju se načela transparentnosti, nediskriminacije i tržišnog natjecanja.
2. Detaljna pravila o postupcima i kriterijima javne nabave utvrđuju se u poslovniku, a donosi ih Glavna skupština.